

KOOPERATÍV TANULÁS

BÁZISINTÉZMÉNYI PROGRAM – 2022.04.13.

A TAN KAPUJA BUDDHISTA GIMNÁZIUM

MI AZ A KOOPERATÍV TANULÁS?

- Definíció: „A kooperatív tanulásszervezés azoknak a pedagógiai módszereknek az összességét jelenti, amelyek a tanulást társas tevékenységgé teszik” – www.skoll.hu
- Dr. Spencer Kagan szerint: „a kooperatív tanulás olyan tanítási módszer, amely a tanulók együttműködésén alapul” - *Kooperatív tanulás* című könyv
- A kooperatív tanulási forma a tanulók (4-6 fős) kiscsoportokban végzett tevékenységén nyugszik, ahol **a csoport minden tagjának feladata a többiek segítése** az aktuális cél elérésében.

A KOOPERATÍV TANULÁS JELLEMZŐI

- A tanár szerepe háttérbe szorul: nem ő ad választ a tanulók kérdéseire. Ezeket a közösen végzett munka során, illetve egymástól kapják meg a diákok.
- Az ismeretek megszerzése mellett fontos az erre irányuló aktív és kollektív cselekvés, a készen kapott tudás helyett.
- A tanulók elsajátítják:
 - a hatékony együttműködés,
 - a kölcsönös tisztelet,
 - az empátia,
 - valamint a kritikus gondolkodás képességét is.

A KOOPERATÍV TANULÁS FELTÉTELEI

- Külső feltételek:
 - a tanulók felkészítése az együttműködésre
 - csoportok kialakítása
 - feladatok kijelölése
 - tanulásszervezés
- Belső feltételek:
 - felfedezési vágy, kíváncsiság
 - az ismeretek elsajátítása és továbbadása
 - megbeszélések, eszmecserék, konstruktív viták
 - kompetenciák, készségek kibontakoztatása a tanulási folyamat során

A KOOPERATÍV TANULÁSSZERVEZÉS ALAPELVEI

- Építő egymásrautaltság elve
- Egyéni felelősség elve
- Egyenlő részvétel elve
- Párhuzamos interakciók elve

Lényeges, hogy **mind a négy alapelv egyszerre érvényesüljön**, mert ha valamelyik kimarad, vagy megsérül, már nem beszélhetünk kooperatív tanulásról (Kagan, 1999),

„szubkooperatív, ha csak némely alapelv érvényesül.” vagy *„ha egyetlen alapelv sem érvényesül”* (Arató, 2010), akkor egyáltalán nem mondhatjuk a tanulást kooperatívnak.

KOOPERATÍV TANULÁSI TECHNIKÁK, MÓDSZEREK, ESZKÖZÖK

- Csoportmozaik
- Szakértői mozaik
- Szóforgó
- Csoportforgó
- Diákkvartett
- Három megy, egy marad
- Feladatküldés
- Ablak módszer
- Képtár látogatás
- Interjú
- Érvek kártyán
- Véleménykártya
- Kockázás
- stb

A KOOPERATÍV TANULÁS ELŐNYE, HÁTRÁNYA

- **Előnyök:**
 - Növeli a tanulás eredményességét.
 - Támogatja a tanulás tanulását.
 - A tanulók elsajátítják az empátia, a tolerancia, a kölcsönös elfogadás és segítségnyújtás szabályait.
 - Egyenlő esélyeket kínál a hátrányos helyzetű vagy gyengébb képességű tanulóknak is.
 - A pedagógus az irányító szerepből facilitátori szerepre vált.
 - A hagyományos tanári attitűdhez képest sokkal rugalmasabb megközelítési módot igényel a pedagógus részéről.
- **Hátránya:**
 - Időigényes

FORRÁSOK

- Arató Ferenc – Varga Aranka (2006): Együtt-tanulók kézikönyve – Bevezetés a kooperatív tanulásszervezés rejtelmeibe. Pécs: PTE BTK, NTI, Romológia és Nevelésszociológia Tanszék
- Arató Ferenc (2010): Egy általános kooperatív modell lehetőségéről, Iskolakultúra, 2010/1 106-116.
- Spencer Kagan: Kooperatív tanulás, Önkonet Kft kiadó, Bp, 2004
- www.skoll.hu/kooperativ-tanulas/ (utolsó letöltés ideje: 2022.04.12.)